

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИЙ ДОГОВІР (КОНТРАКТ)

Анна УРУСОВА
Адвокат

Питання, що розглянемо сьогодні

- Види контрактів, що застосовуються в міжнародній практиці
- Узгодження умов контракту
- Встановлення ціни та умов оплати в контракті
- Умови про якість товару в міжнародному контракті
- Структура і зміст договору купівлі-продажу
- Робота з претензіями і рекламациями
- Форс-мажорні обставини

Зовнішньоекономічний договір (контракт) -

домовленість двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності

Види договорів, що застосовуються у міжнародній практиці

Договір купівлі-продажу товарів

За договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму.

Договір поставки

За договором поставки продавець (постачальник), який здійснює підприємницьку діяльність, зобов'язується передати у встановлений строк (строки) товар у власність покупця для використання його у підприємницькій діяльності або в інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму.

Договір про надання послуг

За договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором.

Договір підряду

За договором підряду одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти та оплатити виконану роботу.

Види договорів, що застосовуються у міжнародній практиці

Договір комісії

За договором комісії одна сторона (комісіонер) зобов'язується за дорученням другої сторони (комітента) за плату вчинити один або кілька правочинів від свого імені, але за рахунок комітента.

Договір доручення

За договором доручення одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) певні юридичні дії. Правочин, вчинений повіреним, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки довірителя.

Агентський договір

За агентським договором одна сторона (комерційний агент) зобов'язується надати послуги другій стороні (суб'єкту, якого представляє агент) в укладенні угод чи сприяти їх укладенню (надання фактичних послуг) від імені цього суб'єкта і за його рахунок.

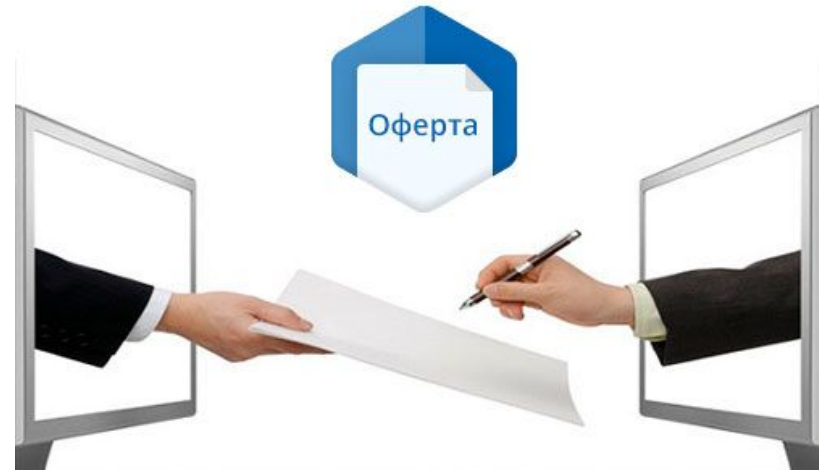
Договір перевезення

За договором перевезення вантажу одна сторона (перевізник) зобов'язується доставити довірений їй другою стороною (відправником) вантаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання вантажу (одержувачеві), а відправник зобов'язується сплатити за перевезення вантажу встановлену плату

Узгодження умов зовнішньоекономічного договору

Оферта - пропозиція про укладення договору, адресована одній чи кільком конкретним особам, якщо вона досить виразна й висловлює намір оферента вважати себе зв'язаним у разі акцепту. Пропозиція є достатньо виразною, якщо в ній зазначено товар та безпосередньо чи опосередковано встановлюються його кількість і вартість або передбачено порядок їх визначення.

Акцепт - заява чи інша поведінка адресата оферти, що висловлює згоду з офертою. Мовчання чи бездіяльність самі по собі не є акцептом.

Норми міжнародних договорів

Правила міжнародних договорів, які набрали чинності в установленому порядку, мають пріоритет стосовно правил, що передбачені у відповідному законодавчому акті України

ЗУ „Про міжнародні договори України”

Зовнішньоекономічний договір купівлі-продажу

- ✓ Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року, з застереженням щодо обов'язкової письмової форми договору, внесеним Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про приєднання української радянської соціалістичної республіки до конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів» 23 серпня 1989 р. № 7978-XI (85 країн-учасниць)
- ✓ Правила Incoterms (2020)
- ✓ Принципи міжнародних комерційних контрактів UNIDROIT (2016)
- ✓ Закон України «Про міжнародне приватне право»
- ✓ Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»
- ✓ Закон України «Про валюту і валютні операції»

Обмеження, які необхідно враховувати у період воєнного стану

- ✓ Закон України "Про правовий режим воєнного стану" не містить заборон, які застосовуються до імпорту або експорту на період воєнного стану.
- ✓ Постанова КМУ «Про застосування заборони ввезення товарів з Російської Федерації» від 09.04.2022 р. № 426 - заборонено ввезення на митну територію України в митному режимі імпорту товарів з російської федерації.
- ✓ Постанова КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2022 рік» від 29.12.2021 р. № 1424 (зі змінами та доповненнями) - запроваджено квоти на жито, овес, гречку, просо, цукор, сіль та мінеральні добрива та запроваджено необхідність ліцензування експорту пшениці, меслину, м'яса і яєць курей тощо.
- ✓ Постанова КМУ «Про перелік товарів критичного імпорту» від 24.02.2022 р. № 153 – визначено перелік операцій, за які можуть перераховуватися валютні платежі за кордон₉

Обмеження, які необхідно враховувати у період воєнного стану

- ✓ Постанова Правління НБУ від 24.02.2022 р. № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану»:
 - **Встановлено граничні строки** розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів - 90 календарних днів, які застосовуються до операцій, здійснених з 05 квітня 2022 року;
 - **Заборонено здійснювати транскордонні перекази валюти за кордон**, за виключенням імпорتنих операцій резидентів з купівлі товарів критичного імпорту, валютних операцій за державними гарантіями, операцій з повернення авансів, на підставі окремих дозволів НБУ тощо.

Зовнішньоекономічний договір купівлі-продажу

✓ Право, що застосовується до договору

Принцип волі сторін – зміст правочину може регулюватися правом, яке обрано сторонами, якщо інше не передбачено законом.

Якщо право не визначене, то застосовується право, яке має найбільш тісний зв'язок із правочином.

Якщо інше не передбачено або не впливає з умов, суті правочину або сукупності обставин справи, то правочин більш тісно пов'язаний з правом держави, у якій сторона, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту правочину, має своє місце проживання або місцезнаходження.

Цей Договір підлягає регулюванню правом України.

This Agreement shall be governed by the law of Ukraine.

Зовнішньоекономічний договір купівлі-продажу

Закон України «Про міжнародне приватне право»

У разі відсутності згоди сторін договору про вибір права, що підлягає застосуванню до цього договору, застосовується право, визначене за правилами вище, при цьому стороною, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту договору, є:

- 1) продавець - за договором купівлі-продажу;*
- 2) дарувальник - за договором дарування;*
- 3) одержувач ренти - за договором ренти;*
- 4) відчужувач - за договором довічного утримання (догляду);*
- 5) наймодавець - за договорами найму (оренди);*
- 6) позикодавець - за договором позички;*
- 7) підрядник - за договором підряду;*
- 8) виконавець - за договорами про надання послуг;*
- 9) перевізник - за договором перевезення;*
- 10) експедитор - за договором транспортного експедирування;*

Зовнішньоекономічний договір купівлі-продажу

- 11) зберігач - за договором зберігання;
- 12) страховик - за договором страхування;
- 13) повірений - за договором доручення;
- 14) комісіонер - за договором комісії;
- 15) управитель - за договором управління майном;
- 16) позикодавець - за договором позики;
- 17) кредитодавець - за кредитним договором;
- 18) банк - за договором банківського вкладу (депозиту), за договором банківського рахунку;
- 19) фактор - за договором факторингу;
- 20) ліцензіар - за ліцензійним договором;
- 21) правоволоділець - за договором комерційної концесії;
- 22) заставодавець - за договором застави;
- 23) поручитель - за договором поруки.

Зовнішньоекономічний договір купівлі-продажу

Принципы международных коммерческих договоров УНИДРУА 2016

Преамбула

(Цели Принципов)

Настоящие Принципы устанавливают общие нормы для международных коммерческих договоров.

Они подлежат применению в случае, если стороны согласились, что их договор будет регулироваться этими Принципами. ()*

*Они могут применяться, когда стороны согласились, что их договор будет регулироваться общими принципами права, *lex mercatoria* или аналогичными положениями.*

Они могут использоваться в случае, когда стороны не выбрали право, применимое к их договору.

Они могут использоваться для толкования и восполнения международных унифицированных правовых документов.

Они могут использоваться для толкования и восполнения национального законодательства.

Зовнішньоекономічний договір купівлі-продажу

Моделльні положення для використання у договорах з метою застосування UNIDROIT

Сторони можуть:

·обирати Принципи UNIDROIT без посилання на інші правові джерела:

"Цей контракт регулюється Принципами міжнародних комерційних контрактів UNIDROIT (2016)".

·вибрати Принципи UNIDROIT, доповнені певним національним законодавством:

"Цей контракт регулюється Принципами міжнародних комерційних контрактів UNIDROIT (2016 р.), а щодо питань, що не охоплюються такими Принципами, - законодавством [Держави X]".

·обрати для застосування Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів, що тлумачиться та доповнюється Принципами міжнародних комерційних контрактів UNIDROIT (2016):

"Цей контракт регулюється Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі -продажу товарів (КМКПТ), що тлумачиться та доповнюється Принципами міжнародних комерційних контрактів UNIDROIT (2016)".

·обрати національне законодавство, що тлумачиться та доповнюється Принципами UNIDROIT:

"Цей контракт регулюється законодавством [Держави X], що тлумачиться та доповнюється Принципами міжнародних комерційних контрактів UNIDROIT (2016)".

Зовнішньоекономічний договір купівлі-продажу

✓ Форма зовнішньоекономічного договору

Закон України «Про міжнародне приватне право»

Стаття 31. Форма правочину

1. Якщо інше не передбачено законом, форма правочину має відповідати вимогам права, яке застосовується до змісту правочину, але достатньо дотримання вимог права місця його вчинення, а якщо сторони правочину знаходяться в різних державах, - права місця проживання або місцезнаходження сторони, яка зробила пропозицію, якщо інше не встановлено договором.

2. Форма правочину щодо нерухомого майна визначається відповідно до права держави, у якій знаходиться це майно, а щодо нерухомого майна, право на яке зареєстроване на території України, - права України.

3. Зовнішньоекономічний договір, якщо хоча б однією стороною є громадянин України або юридична особа України, укладається у формі, передбаченій законом, незалежно від місця його укладення, якщо інше не встановлено міжнародним договором України.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Предмет договору

Визначається, який товар один з контрагентів зобов'язаний поставити іншому із зазначенням точного найменування, марки, сорту тощо.

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. За даним Договором Покупець замовляє, а Постачальник поставляє _____ (надалі іменується «Товар») за ціною, у кількості та асортименті, вказаними в Інвойсі на кожну поставку Товару

1. SUBJECT MATTER OF THE CONTRACT

1.1. Under this Contract the Purchaser undertakes to order and the Supplier undertakes to _____ (hereinafter referred to as the “Goods”) for price, in quantity and in assortment specified in Invoice for each delivery of the Goods.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Ціна, загальна вартість та кількість товару

Одиниця виміру товару, прийнята для товарів такого виду (у тоннах, кілограмах, штуках тощо), його загальна кількість та якісні характеристики). Ціна за одиницю та загальна вартість товару.

DENOMINATION OF THE GOODS:		НАЙМЕНУВАННЯ ТОВАРУ:			
Product / Препарат	Quantity, lt/ Кількість, л	Unit of measurement / Од. виміру	Packaging (volume of weight) / Тарна одиниця	Price per unit in USD / Ціна за одиницю в дол. США	Total in USD / Сума в дол. США
TOTAL amount CIP _____, USD /					
Загальна сума CIP _____, долари США					

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Умови оплати

Обмеження щодо граничного терміну розрахунків, оплата банків-кореспондентів, валюта платежу, порядок і строки оплати

3. Payment terms	3. Умови оплати
3.1. Payments under this CONTRACT shall be performed by the BUYER in US dollars by bank transfer to the SELLER'S account. Banking charges in the BUYER'S country are at the BUYER'S expense. Banking charges in the SELLER'S country are at the SELLER'S expense. Charges of the correspondent banks for transfer of the payments under this Contract shall be paid by the SELLER 3.2. The payment for the Goods shall be made as follows: – 30% of the total value of this CONTRACT in the amount of USD ____ (____US dollars) shall be paid as the preliminary payment within 10 (ten) working days upon signing of this CONTRACT under the invoice provided by the SELLER; – 70% of the total value of this CONTRACT in the amount of USD ____ (____US dollars) shall be paid upon the delivery of the Goods not later than November 11, 2019 under the invoice provided by the SELLER.	3.1. Оплата за даним КОНТРАКТОМ здійснюється ПОКУПЦЕМ в доларах США шляхом банківського переказу на рахунок ПРОДАВЦЯ. Оплата банківських послуг в країні ПОКУПЦЯ здійснюється за рахунок ПОКУПЦЯ, а оплата банківських послуг в країні ПРОДАВЦЯ – за рахунок ПРОДАВЦЯ. Комісія банків-кореспондентів за перерахування платежів за цим Конtrakтом знімається з ПРОДАВЦЯ. 3.2. Оплата за Товар здійснюється ПОКУПЦЕМ наступним чином: – 30% загальної вартості цього КОНТРАКТУ у сумі ____ (____) доларів США сплачується у якості попередньої оплати протягом 10 (десяти) робочих днів після підписання цього КОНТРАКТУ на підставі інвойсу, наданого ПРОДАВЦЕМ; – 70% загальної вартості цього КОНТРАКТУ у сумі ____ (____) доларів США сплачується після поставки Товару не пізніше 11 листопада 2019 року на підставі інвойсу, наданого ПРОДАВЦЕМ.

Здійснення платежів за зовнішньоекономічним договором купівлі-продажу

Постанова Правління НБУ від 24.02.2022 р. № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану»

14-2. Граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів становлять 90 календарних днів та застосовуються до операцій, здійснених з 05 квітня 2022 року.

Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів, Постанова Правління Національного банку України 02.01.2019 № 7

6. Банк здійснює валютний нагляд за дотриманням резидентом граничних строків розрахунків за:

1) операцією резидента з експорту товарів, якщо на дату митного оформлення продукції або виконання резидентом робіт, надання послуг, експорту прав інтелектуальної власності, інших немайнових прав, призначених для продажу (оплатної передачі), розрахунки за такою операцією не завершені (кошти від продажу нерезиденту товару на поточний рахунок резидента не надійшли або надійшли не в повному обсязі) або в банку немає інформації про завершення розрахунків за такою операцією;

2) операцією резидента з імпорту товарів, якщо на дату оплати резидентом товару [а в разі застосування розрахунків у формі документарного акредитива - на дату здійснення банком платежу на користь нерезидента (дату списання коштів з рахунку банку)] нерезидентом не була здійснена поставка за операцією з імпорту товару з оформленням типів МД, зазначених у підпункті 3 пункту 9 розділу III цієї Інструкції, та відображенням інформації про таке оформлення у реєстрі МД, або документів, зазначених у підпунктах 3, 4 пункту 9 розділу III цієї Інструкції, або в банку немає інформації про здійснення поставки за такою операцією;

3) імпортною операцією резидента, якщо на дату оплати резидентом продукції [а в разі застосування розрахунків у формі документарного акредитива - на дату здійснення банком платежу на користь нерезидента (дату списання коштів з рахунку банку)] імпортна операція без увезення продукції на територію України не була завершена або в банку немає інформації про завершення імпоротної операції без увезення продукції на територію України.

Здійснення платежів за зовнішньоекономічним договором купівлі-продажу

Що потрібно врахувати для мінімізації ризиків:

- ✓ Граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів - 90 календарних днів, крім операцій, що зазначені у Постанові Правління НБУ від 14.05.2019 р. № 67 «Про встановлення винятків та (або) особливостей запровадження граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і внесення змін до деяких нормативно-правових актів»
- ✓ Розрахунки можливі лише за товари критичного імпорту або на підставі дозволу НБУ
- ✓ У разі неможливості поставки товару - повернення коштів
- ✓ Закриття актами/інвойсами та т.ін. попередньої оплати
- ✓ Оплата банків-кореспондентів: хто здійснює оплату?
- ✓ Питання надання знижки покупцю-українцю (підстав для коригування митної вартості немає- лист ДФСУ від 15.10.2015 р. № 21843/6/99-99-19-03-02-15, лист ДПСУ від 15.11.2017 р. № 2618/6/99-99-15-02-02-15/ІПК)
- ✓ Питання надання покупцю-нерезиденту знижки – до 400 тис. гривень

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Якість товару

Вимоги щодо якості товару

8. Quality	8. Якість
8.1. The Goods shall conform to the technical specifications set out in the CONTRACT and shall be accompanied by a Certificate of Quality (ready formulated products) or Analysis (active ingredients) issued by the SELLER, which shall reflect such technical specifications.	8.1. Товар повинен відповідати технічним умовам, зазначеним у КОНТРАКТІ і супроводжуватися Сертифікатом Якості (для готової продукції) або Аналізу (для активних інгредієнтів), оформленим ПРОДАВЦЕМ. Сертифікат повинен відображати відповідні технічні характеристики.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Якість товару

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року

Стаття

35

1. Продавець повинен поставити товар, який за кількістю, якістю й описанням відповідає вимогам договору і який затарований чи упакований так, як це вимагається за договором.

2. Крім випадків, коли сторони домовилися про інше, товар не відповідає договору, якщо він:

a) не придатний для тих цілей, для яких такий товар звичайно використовується;

b) не придатний для будь-якої конкретної мети, про яку продавця прямо чи опосередковано було повідомлено під час

укладення договору, крім тих випадків, коли з обставин випливає, що покупець не розраховував або що для нього було нерозумним розраховувати на компетентність і міркування продавця;

c) не має якостей товару, представленого продавцем покупцеві як зразок чи модель;

d) не затарований чи не упакований звичайним для таких товарів способом, а за відсутності такого - способом, який є

належним для збереження й захисту даного товару.

3. Продавець не несе відповідальності на підставі підпунктів a - d попереднього пункту за будь-яку невідповідність товару, якщо під час укладення договору покупець знав чи не міг не знати про таку невідповідність.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Умови та строки поставки товарів

вид транспорту та базисні умови поставки (відповідно до правил "Інкотермс"),
момент переходу ризиків від однієї сторони до іншої, строк поставки товару

4. Delivery Terms	4. Умови поставки
4.1. The Goods are to be delivered not later than ____ by automobile transport on the terms CIP _____ (INCOTERMS 2020). Goods are not customs cleared. Duty is unpaid. Price includes packaging. 4.2. The SELLER shall advise the BUYER by fax or e-mail of each delivery not later than 3 (three) working days after the dispatch of the Goods, indicating the date of dispatch, number of CONTRACT, denomination of Goods, quantity of Goods, and the details of the transport facilities as well. 4.3. The date of Goods delivery under the CONTRACT is the date of _____. 4.4. Transfer of ownership to the Goods shall take a place in the moment of _____.	4.1. Товар поставляється автомобільним транспортом не пізніше _____ на умовах CIP _____ (ІНКОТЕРМС 2020 року). Товар митно не очищений. Мито не оплачене. Вартість пакування включено в ціну Товару. 4.2. ПРОДАВЕЦЬ письмово інформуватиме ПОКУПЦЯ факсом або електронною поштою про деталі поставок не пізніше, ніж через 3 (три) робочих дні після кожного відвантаження Товару із зазначенням дати відвантаження, номера КОНТРАКТУ, найменування, кількості Товару, а також реквізитів транспортного засобу. 4.3. Датою поставки Товару за даним КОНТРАКТОМ вважається дата _____. 4.4. Перехід права власності на Товар відбувається _____.

Які умови доцільно передбачити в договорі щодо приймання товарів?

✓ **Порядок приймання-передачі товару**

- Товаро-транспортні документи щодо приймання товару: вантажна накладна, AWB або CMR або Bill of Lading
- Місце приймання товару згідно з умовами Incoterms
- Прийняття товару без безпосередньої участі представників: відео-зв'язок, залучення незалежного експерту і т. ін.
- Якість, комплектність, асортимент товару
- Порядок пред'явлення претензій.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Порядок приймання-передачі товару

Порядок та місце передачі товару, перелік товаросупровідних документів.

3.1. Постачальник повинен надіслати Покупцю кур'єрською поштою або рекомендованим листом паперовий примірник (оригінал) Інвойсу/Проформу-Інвойс та через Перевізника разом з Товаром передати Покупцю копію експортної митної декларації (якщо необхідно) та оригінали таких документів:

- Транспортний документ (CMR, AWB або Bill of Lading тощо);
- Інвойс/Проформа-Інвойс;
- Пакувальний лист;
- Сертифікат походження.

3.2. Передача Обладнання у власність Покупця здійснюється на підставі погодженого двостороннього Акту приймання-передачі Обладнання, підписаного уповноваженими особами та скріпленого печатками Сторін (за їх наявності). Право власності на Обладнання переходить до Покупця з дати підписання Акту приймання-передачі Обладнання.

3.1. The Supplier shall send original of Invoice/Proforma-invoice to the Purchaser by registered mail or courier. The Supplier shall also pass to the Purchaser through the Carrier together with the Goods the copy of Export Customs declaration (if necessary) and originals of the following documents:

- Transport document (AWB, CMR or Bill of Lading etc);
- Invoice/Proforma-invoice;
- Packing List;
- Certificate of origin.

3.2. The Purchaser shall accept the Equipment on the basis of agreed bilateral Act of delivery and acceptance of the Equipment, signed by the Parties' authorized persons and sealed (if available).

Ownership to the Equipment transfers to the Purchaser from the date of signing of the Act of delivery and acceptance of the Equipment.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Упаковка та маркування

Відомості про упаковку товару (ящики, мішки, контейнери тощо), нанесене на неї відповідне маркування

10. Packing

10.1. The Goods shall be delivered in the kind of packing provided for in this CONTRACT. The packing is to secure safety of the Goods during transportation, taking into account possible reloading, lengthy voyages and different transport facilities. The Goods, delivered in accordance to this CONTRACT, should not be packaged in aerosol cans, but in polypropylene containers of the correspondent capacity for liquid substances and paper-polyethylene packets for powder substances.

Specific instructions on handling the Goods during transportation and storage will be provided by the SELLER at the BUYER'S request.

10.2. Term "Packing" shall be considered as standard factory packaging respective to the product packaging, namely: carton boxes, plastic cans (bottles, cans, tins, etc.) with caps, paper or plastic packs, labels, wrapping paper of the pallets, pallets.

In order to provide safe transportation and loading-unloading operations additional connection straps made of different type of the material can be applied such as inflatable bags, etc.

10.3. Acceptable deviation of weight under the CONTRACT is +/- 5% from the weight declared.

10. Пакування

10.1. Товар повинен поставлятися в упаковці, зазначеній у даному КОНТРАКТІ. Пакування повинне забезпечувати збереження Товару під час транспортування, з урахуванням можливих перевантажувань, тривалих перевезень та різноманітних транспортних засобів. Товар, що поставляється за даним КОНТРАКТОМ, повинен мати не аерозольну упаковку, а саме: для рідких речовин - поліпропіленові каністри відповідних ємностей, для порошкоподібних речовин — паперово-поліетиленові пакети.

Спеціальні інструкції щодо поводження із Товаром під час транспортування і зберігання надаються ПРОДАВЦЕМ на прохання ПОКУПЦЯ.

10.2. Під упаковкою товару слід розуміти стандартну заводську упаковку в залежності від фасування препарату, а саме: картонні коробки, пластикові каністри (пляшки, банки, т.і) з кришками, паперові або пластикові пакети або пляшки, етикетки, обгортковий матеріал палет, палети. Для безпечного транспортування і навантажувально-розвантажувальних робіт можуть додатково застосовуватися перемички різного матеріалу виготовлення, надувні мішки і т.і.

10.3. Відхилення ваги, що допускається до даному КОНТРАКТУ складає +/- 5% від ваги, що була заявлена.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Відповідальність

Розмір та порядок застосування штрафних санкцій та їх розмір, відшкодування збитків

14. Responsibility of the Parties	14. Відповідальність сторін
14.1. In the event of breach of the obligations under this Contract, the Parties shall bear the responsibility provided by the legislation applicable to this Contract. 14.2. In case if the BUYER delays the payment terms specified in Section 3 of this Contract, the BUYER shall pay to the SELLER a penalty in the amount of the double discount rate of the National Bank of Ukraine, which was acting within the period of delay, accrued on the outstanding amount for each day of delay.	14.1. У випадку порушення зобов'язань за цим Контрактом, Сторони несуть відповідальність, передбачену законодавством, що застосовується до цього Контракту. 14.2. У разі затримки ПОКУПЦЕМ строків оплати, вказаних у розділі 3 цього Контракту, ПОКУПЕЦЬ сплачує ПРОДАВЦЮ пеню в розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період прострочення, від простроченої суми, за кожен день прострочення.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Порядок пред'явлення претензій

12. Claims	12. Претензії
12.1. In case when the Goods arrive damaged, the BUYER collects the evidence and documents proving this and informs the SELLER in details with the purpose to defend the rights of the SELLER against the carriers. The SELLER at its own discretion either takes the Goods back or gives other instructions on how to use non-conforming Goods. The claims as regards hidden defects will be accepted for examination during 3 (three) months from the delivery date. In case of doubt, the BUYER can control the quality at its own expense at the accredited laboratory, under the stipulation that the laboratory has the corresponding analytical standard of the active ingredient, equipment and chemical reagents. The SELLER will not take into account the opinions of any organizations which do not meet the above mentioned requirements. Claims are to be performed in writing and must specify the batch number and quantity of the Goods in respect of which they are made. They must contain full particulars of the claim and be submitted with all written evidence available, including the survey report drawn up by officially and independent surveyors recognized in the country of the BUYER's location. Presentation of a claim for the defective quality of one specific batch of Goods shall not enable the BUYER to refuse acceptance of the following batches as stipulated at the CONTRACT.	12.1. У випадку, якщо Товар прибуде пошкодженим, ПОКУПЕЦЬ збирає докази цього та відповідні підтверджуючі документи і докладно інформує ПРОДАВЦЯ, з метою захисту його прав стосовно перевізників. ПРОДАВЕЦЬ на свій розсуд або забирає неякісний Товар, або дає інші інструкції як їм розпорядитися. Претензії щодо скритих дефектів приймаються до розгляду протягом 3 (трьох) місяців з дати поставки Товару. В разі сумніву ПОКУПЕЦЬ може провести перевірку якості за свій власний рахунок у акредитованій лабораторії, за умови наявності в лабораторії відповідного аналітичного стандарту діючої речовини, обладнання та хімічних реактивів. Висновки установ, що не відповідають зазначеним умовам, не будуть прийматися ПРОДАВЦЕМ до уваги. Претензії повинні бути оформлені у письмовому вигляді, із зазначенням партії і кількості Товару, у відношенні якого вони виставлені. В претензіях повинні відображатися всі подробиці з доданням письмових доказів, включаючи акт обстеження, складений незалежними інспекторами, визнаними чинним законодавством країни місцезнаходження ПОКУПЦЯ. Подання претензій щодо дефектної якості частини Товару не дає права ПОКУПЦЮ відмовлятися від приймання наступних партій, обумовлених даним КОНТРАКТом.

Стандартне арбітражне застереження

Всі суперечки, що виникають з цього договору або у зв'язку з ним, підлягають остаточному врегулюванню (назва арбітражу) відповідно до (нормативний акт) в кількості (число) арбітрів, призначеними відповідно (підстава). Мова розгляду (вказати).

Арбітражні суди і інституції

- ✓ Лондонський міжнародний арбітражний суд
- ✓ International court of arbitration
- ✓ Французька арбітражна асоціація (AFA)
- ✓ Американська Арбітражна Асоціація / ICDR (AAA)
- ✓ Арбітражний інститут Стокгольмської торгової палати (SCC)
- ✓ Пекінська арбітражна комісія (LAC)
- ✓ Міжнародний арбітражний суд при ТПП України
- ✓ Інші суди і інституції

- ✓ Арбітри - це провідні юристи з 35 країн світу, рекомендовані в сфері арбітражу авторитетними міжнародними рейтингами.
- ✓ Вартість арбітражу в середньому в 3-4 рази конкурентніша, ніж в арбітражних інституціях Центральної і Західної Європи.
- ✓ Близько 95% справ розглядаються в термін, що не перевищує півроку. 80% справ розглядаються до 3 місяців, близько 1% справ розглядаються понад 12 місяців.
- ✓ В середньому лише 2,5% рішень оскаржуються, з них скасовуються тільки близько 1% рішень.
- ✓ Рішення виконуються в 110 країнах світу.

Арбітражне застереження

6. Arbitration

6.1. All disputes that may arise from or in connection with the CONTRACT shall be settled amicable within 15 days.

6.2. If the Parties do not come to an agreement, all disputes, without recourse to the common court, shall be settled by the International Commercial Arbitration Court at the CCI of Ukraine according to the Ukrainian laws by the sole arbitrator appointed in accordance with the Rules of the International Commercial Arbitration Court at the CCI of Ukraine. The language of arbitration shall be English.

6.3. In case of arbitration this Contract shall be governed, construed and interpreted solely in accordance with its English version herein, and the Ukrainian translation included herein shall not be used for such purpose and is provided for the purpose of convenience only.

6.4. The Arbitration Award shall be final and binding upon all Parties.

6. Арбітраж

6.1. Будь-який спір, що виникає щодо даного КОНТРАКТУ або у зв'язку з ним, вирішується Сторонами шляхом переговорів протягом 15 днів.

6.2. У випадку недосагнення згоди, спори підлягають передачі на розгляд до Міжнародного Комерційного Арбітражного суду при ТПП України, у відповідності до законодавства України у складі одного арбітра, призначеного у відповідності з Регламентом Міжнародного Комерційного Арбітражного суду при ТПП України. Мова арбітражу – англійська.

6.3. У випадку розгляду Арбітражним судом цей Контракт регулюватиметься, розглядатиметься та інтерпретуватиметься виключно в своїй англійській версії, тоді як український переклад, наведений в цьому тексті, для таких цілей використовуватися не може і присутній виключно з метою зручності.

6.4. Рішення арбітра є остаточним і обов'язковим для обох Сторін.

Зміст зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу

✓ Форс-мажор

16. Force majeure	16. Форс Мажор
16.1. Should any of the Parties be prevented partially or entirely from loading, transportation, taking delivery or acceptance of the Goods by reason office, Acts of God, strikes, lockouts, riots, civil commotion, acts of terrorism, war, military operations of any character, blockage, prohibition of exports or imports, decision of authorities to requisition completely or partially the Goods in storage under this Agreement or prohibiting their storage/sales from the Warehouse, epidemics, introduction of quarantine or any other circumstances beyond the control of the Parties, comprehended in the term "force majeure", and which arose after the conclusion of the CONTRACT, the terms of the CONTRACT execution will be postponed accordingly. 16.2. The Party hereto faced with the situation will immediately inform the other Party with an approximate evaluation of the term of the force-majeure situation. 16.3. If the above circumstances continue to prevail for more than 1 (one) month, either Party shall have the right to refuse performance under the CONTRACT and in such a case neither of the Parties shall have the right to claim reimbursement by the other Party of any possible losses. 16.4. Certificates issued by the Chamber of Commerce of the respective countries shall be sufficient proof of such circumstances and their duration.	16.1. У випадку виникнення будь-яких обставин, які повністю або частково перешкоджають якоїсь із Сторін відвантаженню, транспортуванню, поставці або прийманню Товару, таких, як: пожежі, стихійні лиха, страйки, терористичні акти, воєнні дії, блокади, заборони на імпорт/експорт товарів, рішення органів влади про повну або часткову реквізицію Товару, що знаходиться на підставі даного контракту на зберіганні, про заборону на його зберігання / продаж зі складу, епідемії, введення карантину та інші обставини поза контролем Сторін, які підпадають під поняття "форс-мажорних" і виникли після укладення КОНТРАКТУ, термін виконання КОНТРАКТУ продовжується на період дії таких обставин. 16.2. Сторона, що потрапила в таку ситуацію негайно інформує про це іншу Сторону з приблизною оцінкою терміну дії форс-мажорних обставин. 16.3. Якщо вищезазначені обставини продовжуються більше 1 (одного) місяця, кожна зі Сторін має право відмовитися від виконання КОНТРАКТУ, і в цьому випадку ніхто зі Сторін це має права вимагати відшкодування іншою Стороною будь-яких можливих збитків. 16.4. Сертифікати, видані Торгово-промисловими палатами відповідної країни будуть достатніми доказами виникнення форс-мажорних обставин і терміну їх тривалості.

Невиконання договору - робота з претензіями та збитками

- ✓ Перевірити процедуру, яка застосовується за договором
- ✓ Дотриматися процедури, передбаченої договором: залучення стороннього експерту, залучення представника сторони, претензія, звернення тощо.
- ✓ Якщо процедура договором не встановлена, застосовується процедура, передбачена законодавством, що регламентує договір
- ✓ Звернення до суду або арбітражу, що має право розглядати спір
- ✓ Визнання рішення суду та арбітражу у відповідній країні
- ✓ Звернення стягнення

За законодавством України та міжнародною практикою під форс-мажорними обставинами розуміють надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань, передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.

Сторона договору, яка посилається на форс-мажорні обставини, повинна звернутися до компетентного органу тієї країни, де виникли такі обставини, і отримати відповідний документ (сертифікат або свідоцтво), для можливості пред'явлення його контрагенту згідно з умовами договору.

Сертифікат про форс-мажорні обставини

Закон «Про торгово-промислові палати в Україні»

Стаття 14-1. Видача сертифікатів щодо форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили)

2. Форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) є надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливляють виконання зобов'язань, передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами, а саме: **загроза війни, збройний конфлікт або серйозна погроза такого конфлікту, включаючи але не обмежуючись ворожими атаками, блокадами, військовим ембарго, дії іноземного ворога, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, дії суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безлади, вторгнення, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, введення комендантської години, карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, експропріація, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиція, громадська демонстрація, блокада, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, тривалі перерви в роботі транспорту, регламентовані умовами відповідних рішень та актами державних органів влади, закриття морських проток, ембарго, заборона (обмеження) експорту/імпорту тощо, а також викликані винятковими погодними умовами і стихійним лихом, а саме: епідемія, сильний шторм, циклон, ураган, торнадо, буревій, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, град, заморозки, замерзання моря, проток, портів, перевалів, землетрус, блискавка, пожежа, посуха, просідання і зсув ґрунту, інші стихійні лиха тощо.**

Обставини, які не є форс-мажором

Відповідно до законодавства України та міжнародної практики до форс-мажору не відносяться:

- ✓ порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, відсутність у боржника необхідних коштів;
- ✓ ріст цін на сировину, відсутність товару на ринку;
- ✓ фінансова та економічна криза, зростання офіційного і комерційного курсів іноземної валюти до національної валюти;
- ✓ неможливість виконання кредитних, лізингових, орендних зобов'язань та ін., пов'язаних із відсутністю коштів тощо.

Сторона не може посилається на форс-мажорні обставини, які існували на момент укладання договору та які можна було передбачити.

Як впливає форс-мажор на виконання зобов'язань?

Загальне правило форс-мажору – форс-мажор звільняє від відповідальності, але не звільняє від виконання зобов'язання, якщо інше не передбачене договором або законодавством.

Відповідальність за законодавством:

- ✓ штрафні санкції - неустойки (штрафу, пені);
- ✓ відшкодування збитків;
- ✓ адміністративно-господарські санкції (відмова від договору, відмова від оплати тощо).

Заява про форс-мажорні обставини

Форс-мажорні обставини, які засвідчуються ТПП України:

- ✓ за договірними зобов'язаннями з резидентами;
- ✓ за договірними зобов'язаннями з нерезидентами;
- ✓ за податковими зобов'язаннями для списання безнадійного податкового боргу;
- ✓ за зобов'язаннями за законодавчими та іншими нормативними актами України.

Заява за встановленою ТПП України формою про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) подається за підписом керівника підприємства, організації з відбитком печатки підприємства, або за його дорученням - довіреною особою.

До кожної окремої заяви додається окремий комплект документів.

Документи для отримання сертифікату ТПП

- ✓ відповідна форма заяви, підписана керівником підприємства, з додатками;
- ✓ копія договору;
- ✓ копія наказу (розпорядження) у зв'язку з необхідністю припинення діяльності на підставі відповідних нормативно-правових актів (у разі карантину);
- ✓ повідомлення (сповіщення іншої сторони).

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

Інші додатки до заяви

- ✓ копія платіжного доручення з відміткою банку про оплату послуг за встановленим тарифом (крім суб'єктів малого підприємництва);
- ✓ витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань / ксерокопія паспорту та реєстраційного номеру облікової картки платника податку для фізичних осіб;
- ✓ пропозиція акта наданих послуг за підписом фізичної особи/керівника та відбитком печатки суб'єкта господарювання у двох примірниках за встановленою формою, розміщеною на Інтернет сторінці ТПП України/регіональної ТПП;
- ✓ копія наказу про призначення керівника, у випадку отримання ним сертифіката та примірника акта наданих послуг;
- ✓ оригінал доручення на отримання сертифікату та примірника акта наданих послуг, у випадку їх отримання представником заявника;
- ✓ поштовий конверт формату А-4 зі зворотною адресою при простому відправленні поштою та вклеєними марками.

Термін розгляду документів та тарифи

Заява підлягає розгляду залежно від складності та обсягу документів протягом семи робочих днів із дня звернення суб'єкта господарської діяльності та протягом двадцяти одного робочого дня - з дня звернення фізичної особи.

Тарифи:

- За договорами з резидентами (без ПДВ):
 - ✓ розгляд документів - звичайний тариф – 3 431,25 грн.
 - ✓ посвідчення форс-мажору - звичайний тариф - 1 906,25 грн. (крім суб'єктів малого підприємництва);
- За договорами з нерезидентами (без ПДВ):
 - ✓ розгляд документів - звичайний тариф - 10 293,75 грн .
 - ✓ посвідчення форс-мажору - звичайний тариф - 1 906,25 грн. (крім суб'єктів малого підприємництва);
- за терміновість - видача документів за 3-4 робочих дні - звичайний тариф ТПП x 2;
- за видачу довідки ТПП іноземною мовою - звичайний тариф ТПП x 3;
- за терміновість іноземною мовою - звичайний тариф ТПП x 5

Чи є військова агресія рф форс-мажором?

Лист ТПП України від 28.02.2022 року № 2024/02.0-7.1

Військова агресія російської федерації проти України, що стала підставою введення воєнного стану в Україні з 24 лютого 2022 року.

Зазначені обставини з 24 лютого 2022 року до їх офіційного закінчення є надзвичайними, невідворотними та об'єктивними обставинами для суб'єктів господарської діяльності та/або фізичних осіб по договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких/-го настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання відповідно яких/-го стало неможливим у встановлений термін внаслідок настання таких форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Див. Лист <https://ucci.org.ua/uploads/files/621cba543cda9382669631.pdf>
<https://ucci.org.ua/uploads/files/621ce831ac29f951072237.pdf>

Якщо договір укладається або виконується після 24 лютого 2022 року

Військова агресія РФ існує на момент укладення договору, але обставини, які можуть впливати на виконання договору не можна передбачити.

Умови:

- Наявність форс-мажорної обставини;
- Невиконання договору;
- Причинно-наслідковий зв'язок між ними.

Приклади:

- Знищення майна внаслідок бойових дій;
- Втрата виробничих потужностей внаслідок обстрілу;
- Неможливість експорту товару у зв'язку з державними обмеженнями – Постанова КМУ № 207 від 05.03.2022 р., Постанова КМУ № 259 від 12.03.2022 р., якими фактично заборонені експорт м'яса, жита, гречки, овса, проса, цукру, солі тощо;
- Неможливість валютних розрахунків – Постанова НБУ «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» від 24 лютого 2022 року № 18.

Анна Урусова

Адвокат

hanna.urusova@gmail.com

+380 68 920 5761

Дякую за увагу!